

Mgr. David Doubek, PhD:

Oponentský posudek na práci Bc. Amálie Prorokové „Snubní prsteny – jejich význam, symbolika a atraktivita pro současné manželství“.

Práce Amálie Prorokové se věnuje problematice obecné a individuální percepce snubního prstenu. Práce má standardní strukturu, v teoretické části se zajímavě věnuje historii kulturní instituce snubních prstenů, jejich významu, problematice partnerských vztahů. Empirická část je postavena jako kvalitativní výzkum, založený na rozhovorech s cílem odhalit, jaké funkce a významy snubní prsteny pro současné manžele mají. Práce má všechny náležitosti a splňuje nároky kladené na tento typ práce.

Z kritického hlediska bych v teoretické části bral s rezervou některá tvrzení a závěry, například v kapitole 2.3. - manželství a partnerství – společenskost nutně neznamená monogamní manželský svazek, v manželství jde o specifickou formu společenské smlouvy, instituce. Zároveň také skutečnost, že manželství je výsledek předchozího vztahu – chození je historická specifická situace spojená s individualismem a modernitou, manželství bývala značně utilitární institucí; málo se v práci dozvíme o ideologických sporech ohledně rodiny, je zde málo poukazů na historickou proměnu apod. Podobně skepticky bych se stavěl k tezím o univerzální potřebě být exkluzivně milován (3.3.1).

Empirická část trpí metodologickým problémem určitého „mismatche“ zvoleného problému a metody. Na jedné straně je tu velmi ohraničený, dílčí fenomén snubního prstenu a na druhé „kvalitativní“ výzkum, který se nejlépe hodí na holistické problémy a témata. Úzké téma jaksi eliminuje kontext, na který by se ovšem bylo potřeba zaměřit, nebo na který se právě ty etnografické metody dobře hodí. Takže omezení práce, o kterých autorka mluví, bych neviděl v malém počtu „respondentů“, ale v příliš úzce pojatém dotazování. Respondentů by mohlo být i méně, klidně i jen jeden, ale bylo by potřeba se trochu jinak ptát.

Autorka tak vlastně velmi věrně dochází k závěru, že prsteny nemají žádný pevný význam, někdy roli hrají, jindy ne. Ony totiž svůj význam získávají vždy v nějakém kontextu, ten význam se mění, někdy je to důležité, jindy významnou symbolickou úlohu může hrát zasedací pořádek u jídelního stolu, památeční fotka, auto apod., které mohou být pro emocionální nebo paměťovou náplň manželství důležitější, než prsten. Etnograficky by mělo smysl spíš sledovat tuto hru významů v určitém kontextu. Sám o sobě je prsten zajímavý, ale přesto hodně dílčí symbol, jakoby jedno slovo, jehož význam se ale také větu od věty mění.

Práci doporučuji k obhajobě.